

په کابل کې د خبريالانو ورکشاپ – د افغانستان د کان ایستني دسکتور په باب د راپور ورکولو څرنگوالی

کابل، د ۲۰۱۹ کال د مارچ د میاشتې ۱۳ مه نیټه – پرون په کابل کې د خبريالانو او د مدني ټولني د سازمانونو د استازو دپاره د کانونو او پټرولیم په وزارت کې یو ورکشاپ جوړ شوی وو چې په هغه کې په ټولیزه توګه د ۲۰ تنو نه زیاتو کسانو ګډون کړی وو. په دې غونډه کې د افغانستان د استخراجي صنایعو د شفافیت د نوښت په ادارې او د نوموړي وزارت د شفافیت په انټرنټي ویبپاڼې باندې ټینګار وشو. د دې غونډې د جوړولو موخه دا وه چې د خبريالانو پام د افغانستان د کان ایستني سکتور ته راوړوي. دغه ورکشاپ د کانونو او پټرولیم د وزارت، د افغان-المان د همکارۍ د پروګرام او د افغانستان د استخراجي صنایعو د شفافیت د نوښت د ادارې په مرسته او همکارۍ جوړ شوی وو.

د افغانستان د استخراجي صنایعو د شفافیت د نوښت د ادارې مشر ښاغلي حشمت الله ساینس، په ورکشاپ کې د ګډون په ترڅ کې داسې څرګنده کړه: «د انټرنټي ویبپاڼې له لارې خلکو ته د معلوماتو او شمیرو برابرول د استخراجي صنایعو د شفافیت د ابتکار د معیارونو (EITI) د بشپړ رعایت یوازینی واقعي لاره ده.»

د ۲۰۱۸ کال راهیسې د دغه راز معلوماتو یو دیتابیس په لاندې انټرنټي ویبپاڼه کې شتون لري: <https://afghanistan.revenuedev.org> چې په هغه نوي او کره معلومات او ارقام د کان ایستني د جوازونو، د هغو د څښتنو، اړونده تادیاتو او تولیداتو په اړه خپروي. دغه ارقام په نیغه توګه د کانونو او پټرولیم د وزارت د کورني سیستمونو څخه نشته کوي لکه د استخراج د کادستر اداري سیستم چې د کان ایستني موقعیت او شاخصونه تعقیبوي.

د کان ایستني او پټرولیم د وزارت د کادستر مشر ښاغلي قسیم الله قادری داسې وویل: «هغه معلومات چې په انټرنټي ویبپاڼه کې خپرېږي کره او دقیق دي. دغه ویبپاڼه به د مدني ټولني، خبريالانو او عامو خلکو سره مرسته وکړي چې په هر مهال او مکان کې دغو معلوماتو ته لاسرسی ولري.» د کانونو او پټرولیم د وزارت ویاند ښاغلي عبدالقدیر مفتی زیاته کړه: «د معلوماتو دغه سرچینه به د افغانستان د کنټرولي ارګانونو سره چې په استخراجي مسئلو کې ښکېل دي هم مرسته وکړي.»

د دغه ورکشاپ مهمه موخه داده چې نوموړي دیتابیس ته د ګډونوالو د پام د راګرځولو او د هغې د کارونې په هکله د خبريالانو د روزلو له لارې د هیواد د کانونو د سکتور په باب د دیتابیس پر بنسټ د راپورونو د کمیت او کیفیت کچه لوړه شي. د افغانستان د کان ایستني د سکتور په اړه د رسنیو د پوښښ زیاتول، خلکو ته د دې امکان ورکوي چې حکومت د دې سکتور په اړه د خپلو تګلارو په وړاندې مسؤل وګني او د هغه څخه ځانګړي بیانونه او اقدامونه وغواړي.

د ۲۰۱۰ کال راهیسې، یعنې د استخراجي صنایعو د شفافیت د نوښت په نړیوال سازمان کې د افغانستان د غړیتوب د غوښتنې د مهال څخه را پدې خوا، د افغانستان حکومت، خصوصي سکتور او مدني ټولنه د نوموړي سازمان معیارونو ته ژمن دي. دغه نړیوال معیارونه د نفتو، ګازونو او منرالونو د ملي سرچینو د مدیریت په موخه د غړو هیوادونو څخه غواړي چې د مالیاتو، جوازونو، تړونونو، تولیداتو او د طبیعي سرچینو د استخراج د نورو مهمو عناصرو په اړه معلومات په ډاګه کړي. د کان ایستني یو ښه پرمختللی سکتور او د مدني زیرمو روڼه کان ایستنه د افغانستان د پایښتوني اقتصاد د پراختیا له پاره خورا اړین دي.

«د افغانستان په استخراجي سکتور کې د ښې حکومتولۍ د ودې» پروګرام د *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH* د ادارې له خوا د المان د اقتصادي همکاريو او پراختیا د وزارت (*BMZ*) په استازیتوب پلی کېږي. د دې لپاره چې په افغانستان کې د کان ایستني د سکتور پوښښ پیاوړتیا وکړي او د افغانستان د اداري نوموړي پروګرام په پام کې لري چې په استخراجي سکتور کې دولتي عواید زیات کړي، پانګونه وهڅوي او د افغانستان د اداري فساد سره مبارزه وکړي. دا پروژې اړونده مراجعو ته روزنه ورکوي ترڅو تامین کړي چې د کان ایستني کارونه په شفافه توګه او د هیواد د نافذو قوانینو او د روغتیا او ژوند چاپیریال د نړیوالو معیارونو سره سم ترسره کېږي. د نورو کارونو تر څنګ، دې

German Cooperation with Afghanistan

+++ Press Release +++

پروژې د ۲۰۱۴ کال راهیسې د بیلابیلو موضوعگانو لکه د کانونو د پلان جوړونې، د کان ایستني د اقتصاد او د کان ایستني د څارنې د مدیریت په باب ۲۶ روزنیز کورسونه د کانونو د ۳۸۰ تنو څارونکو او د کانونو او پترولیم د وزارت او د هغه د ولایتي ادارو د نورو کارکوونکو لپاره جوړکړي دي. په عین حال کې، نوموړي پروگرام په دې سکتور کې د ونډې اخیستنې د ودې په موخه د افغانو ښځو لپاره ۱۳ سکالرشپونه تمویل کړي. برسیره پر دې، دا پروژه د افغانستان د استخراجي صنایعو د روڼتوب د نوبت (AEITI) څخه د روڼتوب د ودې او اداري فساد سره د مبارزې په موخه ملاتړ کوي.